No. 1984 Zaterdag 21 Januari 1922. 39ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSHCE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Overzijde.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Financieel Beleid.

De Memorie van Antwoord op hoofdstuk I der Staatsbegrooting is voor een groot en belangrijk deel gewijd aan het vraagstuk der bezuiniging op 's Rijks uitgaven. Wat wel niemand verwonderen zal. De actualiteit van dit vraagstuk valt niet te ontkennen en de tegenwoordige minister van Financiën heeft bij de aanvaarding van zijn ambt onmiddellijk en zeer nadrukkelijk den klemtoon gelegd op den eisch van versobering en besparing.

Alle kracht dient saamgetrokken op het streven naar beterschap. Ook verklaart de schrijver der Memorie de zienswijze te deelen van „verscheidene leden", dat het streven naar bezuiniging nog slechts op onvolmaakte wijze tot uiting is gekomen, maar wordt de vrees uitgesproken, dat de Regeering bij haar streven naar bezuiniging niet de medewerking bij de Staten-Generaal zal vinden, welke zij behoeft. Deze vrees wordt als volgt gemotiveerd:

Nadat in het Voorloopig Verslag in het algemeen krachtig op versobering is aangedrongen, komen achtereenvolgens verschillende groepen van leden aan het woord, die op de bekende wijze bepaalde concrete punten van het algemeen streven wenschen uit te zonderen. Een gewoon, maar niettemin in dezen tijd bedenkelijk, verschijnsel. Over de noodzakelijkheid van bezuinigen bestaat thans in en buiten de Kamer vrijwel eenstemmigheid. De ernstige moeilijkheid is slechts, dat ieder een terrein heeft, waarop die noodzakelijkheid zich niet mag doen gelden, en bovenal dat dit terrein voor ieder een *ander* is. Een geëerd dagblad nam onlangs een hoofdartikel, geteekend „Civis", op, waarin naar aanleiding van de millioenennota de eisch der versobering in ontroerende zinsneden tot uiting kwam, en gaf den volgenden dag met instemming plaats aan een artikel, waarin de inkrimping van het wapen der cavalerie, één der pijlers van het bezuinigingsstreven van den Minister van Oorlog, scherp werd gelaakt. Een geëerd Kamerlid hield een politieke rede, waarin betoogd werd, dat de Minister van Financiën nog te optimistisch denkt over den hoogst ernstigen financieelen toestand en ingrijpende bezuiniging noodig is, en schreef den volgenden dag een nota ter bepleiting van hoogere Staatsuitgaven voor de kunst. Ab uno disce omnes. De gevallen staan allerminst op zich zelf en zijn dan ook niet aan bepaalde personen euvel te duiden. Het verschijnsel is algemeen en doet zich dagelijks voor. Men wil bezuinigen, nog veel sterker dan de Regeering; men voert de meest overtuigende bewijzen aan voor de absolute noodzakelijkheid daarvan, maar zoodra het offer moet worden gebracht van een eigen stokpaardje, een eigen gecultiveerd verlangen, houdt men zich afzijdig.

Over een dergelijke houding van afgevaardigden werd ook reeds door den voorganger van minister de Geer geklaagd. De tegenwoordige bewindsman drukt zich te dezer zake alleen wat sterker en op meer gedetailleerde wijze uit. Hij verklaart, er bovendien een belemmering in te zien op den weg naar versobering, dat ieder niet enkel zijn eigen stokpaardje heeft, maar ook zijn eigen aanvalspunt, d.w.z. het punt, dat hij buitengewoon geschikt acht voor bezuinigen en dat dit aanvalspunt voor ieder een ander is. „Men zou," aldus de schrijver der Memorie, „'t haast aldus kunnen uitdrukken: de grootste vijand van bezuiniging is het vurig verlangen naar bezuiniging van elkeen op de wenschen van zijn buurman."

Het is geestig gezegd en dat aan deze en aan de andere hierboven afgedrukte opmerkingen een kern van waarheid ten grondslag ligt, valt niet te betwisten zegt *Het Centrum.* Toch is ook hier eenig voorbehoud te maken en leenen met name de laatst geciteerde zinsneden zich voor critiek. De Kamer wordt immers niet uit louter op zichzelf staande personen gevormd, die ten aanzien der bezuiniging, ieder iets anders zouden willen en waarbij men kan spreken van „het vurig verlangen naar bezuiniging van elkeen op de wenschen van zijn buurman." De Kamer is verdeeld in verschillende partijen, die alle haar program hebben, en waarop ook ten aanzien van het financieel beleid de wenschen niet ontbreken. Zoodra er van bezuiniging sprake is, kan men dus wel te naastenbij weten, op welke punten de leden eener partij al dan niet inkrimping van uitgaven zouden willen zien aangebracht. Dat „elkeen" zou willen besparen, lijkt daarom minder juist, en ook hierom, wijl er vrij algemeen gangbare opvattingen bestaan omtrent *productieve* uitgaven, waaromtrent *minder* en *improductieve* uitgaven, waaromtrent *meer* te bezuinigen valt. Want hierop komt het toch in werkelijkheid aan. Er zal, zooals de M. v. A. uiteenzet, over 't geheele terrein van ons Staatshuishouden versobering en vereenvoudiging zijn aan te brengen. Daaromtrent zal men het wel algemeen, of te naastenbij algemeen, eens zijn. Maar er zal van het een *veel* afkunnen en van het ander *weinig* of minder nog. De minister gewaagt eenigszins ironisch van het bezuinigen „met oordeel des onderscheids" en andere „eerbiedwaardige klanken, die in normale tijden een zeer gezonden zin hebben," zooals hij zich uitdrukt. Maar al worden dergelijke „klanken" wel eens te onpas gebezigd, op zichzelve zijn ze toch juist, óók in dezen tijd. Er *moet* bezuinigd worden met oordeel des onderscheids, en van de tegenwoordige Regeering verwachten wij niet anders. Ten aanzien van de „stokpaardjes", welke deze of gene er op na kan houden, zal zij, naar vertrouwd mag worden, het juiste standpunt weten in te nemen, en bemoedigend klinkt nare verklaring, dat verschillende plannen en denkbeelden ter versobering van den Staatsdienst in onderzoek en voorbereiding zijn, dat van die versobering het belangrijkste werk nog moet verricht worden, en dat naar gelang de vereenvoudiging onzer Staatshuishouding, welker inrichting de Regeering als te weelderig en te omslachtig erkent, wordt doorgevoerd, de daaruit voortvloeiende vermindering van uitgaven in de begrooting tot uiting zal komen.

Daar moet het inderdaad heen,

Een Regeeringsverklaring.

De minister van Financiën zegt, dat hem in de verschillende redevoeringen de algemeene aandrang op bezuiniging heeft verheugd. Indien hem iets heeft verbaasd, dan was het de twijfel van den heer Dresselhuys of die aandrang hem wel aangenaam was.

Thans is niets noodiger dan zuinigheid Doch de 30 millioen besparing op de begrooting, door de Regeering bereikt, moest hardnekkig worden verdedigd.

Niet alleen uitwassen dienen afgesneden, maar allerlei wetten zullen moeten worden herzien, waaruit al die ambtenaren voortvloeien. De wettelijke macht zal moeten worden ingekrompen, de onderwijsuitgaven zullen moeten worden verminderd, het beroepskader evenzeer. Alleen aan onderwijzerssalarissen wordt thans 80 millioen uitgegeven. Het werk der Bezuinigingscommissie valt te waardeeren, maar wat beteekent besparing van enkele millioenen tegenover de versoberingsbehoefte van onzen tijd?

De heer Duys noemde bezuiniging op de 30 millioen onduldbare reactie. Spr. moet herhalen, dat het in het belang ook der arbeiders is, dat óók op dit terrein beperking wordt betracht, daar de levensstandaard der arbeiders anders achteruitgaat door inflatie.

Spr. komt thans tot de critiek van den heer Marchant. O. m. op de politietroepen en de marechaussee zal bezuinigd worden. Dit staat nu reeds vast. De Regeering toch heeft zoo duidelijk doen uitkomen, dat en waarom zij de raming der middelen verlaagt met het oog op de malaise. Zoo is de dividendbelasting gebracht op de helft van dit jaar. De Regeering heeft dus niet gedaan, alsof de stroom der middelen maar doorvloeit.

Na het reces hoopt spr. de Kamer een ontwerp te kunnen aanbieden. Volgens den heer Dresselhuys is het een stokpaardje der Regeering: laat ons toch maar onze ambtenaren behouden! Spr. zal daarvan niets zeggen. Over het rapport der Bezuinigingscommissie kan spr. geheel objectief oordeelen. Hoofdzaak is voor de commissie inperking der ambtenarenformatie. Ook spr. acht dit nu het meest noodige.

Het schrijven van de Bezuinigingscommissie, waarin wordt aangedrongen op nietaanstelling van nieuwe ambtenaren, heeft spr.'s volle instemming. Met den gedachtengang der motie-Oud-Dresselhuys gaat spr. dus mede. O. m. wil spr. het woord technisch vervangen door bijzondere vakbekwaamheid.

Spr. legt de volgende verklaring af: „De Regeering, gezien de noodzakelijkheid van versobering van den staatsdienst is voornemens: 1o. geen nieuwe vaste of tijdelijke ambtenaarsbetrekking bij de departementen of daaronder ressorteerende dienstvakken in te stellen, tenzij die instelling noodig is ter uitvoering van een bij de wet nieuw opgelegde taak; 2e. noch ter vervulling van betrekkingen als onder sub 1o. bedoeld, noch in komende vacatures personeel buiten het ambtenaarskorps vast of tijdelijk aan te stellen, tenzij het betreft betrekkingen waarvoor vereischt is een bijzonders vakbekwaamheid: 3o. wat het laatst genoemde personeel aangaat, niet tot zoodanige aanstelling over te gaan, voordat in elk bijzonder geval uit een nauwkeurig onderzoek gebleken is, dat niet een ambtenaar, die reeds op wachtgeld gesteld is of die, met inperking van den dienst, in zijn tegenwoordige functie zou kunnen worden gemist, de te vervullen betrekking naar behooren kan waarnemen; 4o. aan één der departementen een centraal punt in te stellen tot leiding van het onderzoek als sub. 20. bedoeld."

Ook is in overweging een administratieve centralisatie van de gebouwen onder het departement van Financiën. Wat het overige der Bezuinigingscommissie betreft spr. waardeert haar werk, doch groote bezuinigingen zullen daardoor wel niet te verkrijgen zijn.

De Regeering heeft echter voor tal van werken subsidies toegezegd, die werkelijk werkverruiming mede brengen; een groot aantal wegen zal worden aangelegd of verhard in Drente, voorts is overeenstemming verkregen over verbetering der rivier de Linde in Friesland. Het departement van Financiën kan voorts nog op een andere wijze met de malaise in aanraking komen, n.l. door de heffing van invoerrechten. Spr. wacht het rapport der subcommissie af voor de Economische Politiek.

Hij merkt echter op, dat de oorzaak der ellende de verlaging van den levenstandaard in Duitschland is en dat door valuta-heffing de noodzakelijke nivelleering van de prijzen en loonen wordt tegen gegaan.

Het is een ontroerende verblinding, dat men meent zijn eigen volk te kunnen verrijken door anderen tot armoede te brengen. Economische saamhoorigheid is noodig, ook in ons eigen volk. Laat men de handen ineen slaan en met terzijdestelling van

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

IV
(Slot)

't Is misschien ouderwetsch, maar ik veroorloof me nog steeds de weelde, er 'n stelletje principen op na te houden.

Mag ik 'n gecombineerd drietal op sanitair gebied, uit mijn voorraad even luchten?

Ziehier: om gezond te blijven in de Tropen, moet je *loopen*, *baden* en *weinig eten.*

En wat leert de practijk?

Dat de doorsnee-West-Indiër antiloop is.

Dat de doorsnee-West-Indiër veel te weinig baadt

Dat de doorsnee-West-Indiër veel te veel eet.

Voor 't eerste beweer vind ik 'n excuus in de hitte, voor 't tweede in 't vaak nijpend watergebrek, maar voor 't derde heb ik heelemaal geen excuus.

Ik zou deez' 3 sententies con amore kollommen lang kunnen uitwerken, en kunnen illustreeren met ontijdige doodfeiten, maar ik ben nu onder de streep aan 't scherpenheuvelen, dus...

Dag, Frater Directeur, tot van middag, en mijn eerste princiep in practijk brengend, beenden mijn compagnon en ik, 11. 17 A. M., vol moed den huidzengenden zonnebrand in, op pad naar St. Rosa.

Vroeger liep je met gemak in 'n Nijmeegsche „stief kwartieke" dien afstand van niks, nu door die pikant glimmende draadafrastering om geheel de Scherpene-plantage, drijf je net als 'n zeiler bij tegen wind-en-stroom, heelemaal uit de richting.

't Transpiratievocht banjierde omlaag over schouderblad en clair-obscure grens van je vochtig boordje, torenspits van St. Rosa's artistieke kerk, die je wenkte met 'n vriendelijk „kom toch hierheen", gaf moed, maar dat verwenschte prikkeldraad draaide je telkens 'n loer, en blazend tippelde je berg op berg af, maar vaak gewend met je papnatte rug naar 't doel van je streven. Heusch, er waren toen momenten waar mijn I°, princiep „loopen is gezond" ietwat in 't gedrang kwam.

Ons eerst zoo geanimeerd gesprek luwde, kreeg locomotief-op-stoom allures, want puf, en puf en puf, anders hoorde je niet.

Goddank, als 'n oase in de woestijn, lachte ons 'n onbeschaduwd zijpaadje tegen, tusschen wuivende maisstengels; lukraak zwenkten we er in, en liepen bijna 'n oude hut met 'n oude vrouw en 'n oude hond omver, zoo hoog stond de maïs.

Ja, zeker Shonnan, ja zeker! we waren op den goeden weg, en goeie ouwe ziel hobbelde voor ons uit, onder veel gesnon en klappend gebarenspel.

'n Hekje door, en toen waren we er zoo.

Met 'n hoeratje in de gastvrije pastorie van Pastoor Zeppenfeldt ontvangen.

Wat komen jullie laat! Wat? komen loopen??! Zijn jullie heelemaal?! Ga zitten, steek 's op. Wat zal je gebruiken?

En toen ik 's middags ná tafel heelemaal gerestaureerd door 't in practijk brengen van mijn derde princiep frisch als 'n hoentje weer naar Scherpené terug wielde, toen bleef mijn compagnon de voyage thuis, die had er genoeg van.

't Was juist repetitie van 't Scherpenheuvelsche muziekcorps.

Frater Vincentianus, de kapelmeester, tikte af, toen ik in 't deurgat van de muziekzaal verscheen.

Zeg ik, toe! ga nu door, ik hoor 't veel te graag.

En weer tikte ie, keek met 'n veldheersblik over zijn tot den aanval gereedstaande blaasmannetjes, een, twee, drie vier, en daar ruischte 'n weeldeharmonie van tonen in 'n warmte van expressie en in 'n klanken glansrijkdom over de binnencour tot ver over de in 't zonlicht badende heuvels, zoodat mijn hart sneller begon te kloppen, en de wild joelende jongens daar buiten spontaan doodstil opeen hoopten, zoo dicht mogelijk bij die zaal, waaruit dat wondre spel van klanken hen tegenklaterde.

Splendid! En ik vingerde uit mijn linkerzak 'n povere riks omhoog. Toe! speel nu nog 'n marche voor me, en als je die zonder fouten er af brengt, jongens, dan krijg je 'n dollar van me, om sweetjes te koopen.

Dat sloeg in, en 't schetterde in vroolijk marche-tempo met veel trommen-bekken gebeuk door zaal en gaanderij, en de schoudertjes van de met open mond luisterende jochies gingen op en neer. Gelukkig Scherpené, dat zulk 'n muziekcorps bezit.

Dag goeie Vincentiaan, mijn hulde, hoor, denk met Koningin's verjaardag aan je rug, enfin je begrijpt me wel hé? Dag jongens, dankie wel.

Kom maar 's gauw weer allemaal op San Willibrordo, en toen daalde ik met Frater Directeur den Scherpen hofje in.

Hé, wat is 't hier mooi!

Wat 'n eeuwige tropische plantengroei!

't Is alsof ge u bevindt in Java's binnenlanden, en niet in 't hartje van 't rotsige Curaçao.

Onder 't ritselend loover van die enorm dikke, mango-, knip-, mispelen tamarindeboomen loop je wonderend rond, overal tredend in mollig bladerentapijt, 'n lauwe vochtige zoele lucht inademend. Zacht gemurmel van 'n kabbelend beekje maakt de idylle volkomen van in 'n tooverpaleis rond te waren.

Hoe gaarne had ik in deez zilvren maanavond daar lang laag getoefd, gevlijd in hangmat, gespannen tusschen kronkeltak, om alleen te zijn, alleen met mijn gedachten, om te peinzen, te droomen, te meimeren, om te schouwen met vochtig oog in 't sublieme spel van licht en donker, om mij zachtkens in rhytmische cadans te wiegen op 't melodisch gesuis van 't forsch aanzwellend en teer uitstervend windenheir; maar vooral om te dwalen in dat eenzaam wonderwoud in pieuse reflectie om nader te zijn, om mij nader te voelen tot Hem, den Maker van dat al zielverheffend majestueuse natuurschoon.

Jan Paul! Waar ben je toch?!

Ik beende wat ik kon. Kan soms toch zoo akelig onbeleefd-abstract zijn.

Hier heb je onzen nieuwen aanplant.

Zag van mijn hoogtetje links en rechts in de verte twee tanks (inhoud 375 H. L. hoorde ik later) van gewapend beton, die elk, door twee putwater oppompende windmolens gevuld worden.

Drie stoppen vlak boven tankbodem, heeft men er slechts uit te wringen, en langzaam vloeit 't water door gemetselden goot en gegraven geul omlaag, en bevochtigt onder meer de

klassieke tegenstellingen en traditioneel wantrouwen samenwerken om de welvaart te herstellen. Waarom zouden de werknemers niet medewerken tot verlaging der productiekosten door met lager loon genoegen te nemen en laten de werkgevers hun personeel zooveel mogelijk medezeggenschap geven.

De militaire wet.

Het was 14 Dec. ll. in de Tweede Kamer een dubbeltje op zijn kant bij de stemming over de dienstplichtwet. Dat ze ten slotte werd aangenomen, is meer geluk dan wijsheid geweest. 50-48. Het Cristelijke Ministerie werd er door behouden. Want bij afstemming zou het zijn afgetreden.

In antwoord op vragen van den heer Bijleveld deelt Minister van Dijk mede, dat een deel van het kader thans geen voldoende dagtaak heeft als gevolg van de geringe sterkte der lichting 1921.

Na invoering der nieuwe leger-organisatie zullen pl.m. 250 officieren, 1750 onderofficieren, 200 muzikanten en 100 werklieden overcompleet geraken.

Het overcompleet zal het leger hebben te verlaten, met dit voorbehoud, dat, voor zooveel mogelijk, van dit personeel gebruik gemaakt zal worden voor dienstvervulling bij de reserve.

De wijze van afvloeien is nog niet vastgesteld.

We moeten nu verder op Minister van Dijk vertrouwen, die algemeen een zeer goeden indruk wekte. Desalniettemin zal hij voortdurend op de vingers gezien moeten worden. Vooral het militaire departement geeft veel aanleiding tot verkwisting en we moeten vooral daar tot elken prijs bezuinigen. Ook al kunnen wij voorloopig niet verder gaan in ontwapening, zoolang de grooteren niet voorgaan, kunnen we toch wel veel overbodigs weren. Voordurend toezicht op de faits et gestes aan het Ministerie van Oorlog zal de leus moeten zijn.

Bovenwindsche Stemmen.

DE KERSDAGEN: Deze zijn ze er stilletjes voorbij gegaan en op een echt cristelijke wijze gevierd. Beide kerken waren stampvol. Aan alle kanten kon men zien, door de algemeene houding onder ons volk, dat de woorden des engels werden bewaarheid: „Namelijk, dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids.

Wij zijn weer een Nieuw Jaar ingetreden. Welke zijn de vooruitzichten?

De periodieke verhuizing naar Santo Domingo, *'t el Dorado* van ons arbeidsvolk, begint deze week met volle kracht. Hun loon is echter verminderd tot 50 à 65 Amerikaansche centen daags. De prijzen der levensmiddelen aldaar zijn ook gedaald. De verhouding is dus billijk. Is het rechtvaardig het dagloon van een volk te verminderen, terwijl de prijzen der gewoonste levensbehoeften ONVERANDERD en ONVERANDERLIJK blijven? Neen, in Godes naam neen! Het weer is op het oogenblik allerongunstigst voor den landbouw. Boonen, erwten en alle soorten van groenten en grondvruchten worden geteeld. De *groote* fout die de kleine planters alhier begaan is al die gewassen onder elkaar te planten. Ze groeien allemaal saam, waardoor de oogst gewoonlijk in kwantiteit en kwaliteit vermindert. De kweekbedden, die wij echter te Belvedere hebben gezien, zullen wel spoedig eene verandering er in brengen. De bodem is eerst beploegd en dan géégd.

Men krijgt nu een lichte humuslaag waarop de plantjes zich gemakkelijk kunnen inwortelen. De gewassen worden in afzonderlijke perkjes geplant en gekweekt. Wij hebben eergisteren een pompoen van de "Wittereus soort" gezien, die 43 pond woog.

Het was een echt Hollansche type. De oude arbeiders zijn echter wat hardnekkig en slaan maar weinig geloof aan kunstmatige beplanting. Kunnen de huurders der perceelen op "Belvedere" ten minste niet verplicht worden om hun gehuurde stukken land op dezelfde wijze te beplanten?

Zou het niet voordeeliger zijn? De zoutnijverheid staat op het oogenblik in *statu quo.* De ervaring is de groote leermeesteres. En wat zij gedurende eenigen tijd, wat de zoutpannen betreft, heeft geleerd, is. dat "they make salt to melt it then and, melt it to make it again".

Baat dat een noodlijdend eiland? Is het onmogelijk een afzet gebied te kunnen vinden? Worden alle pogingen tot dat einde aangewend.

Zijn de zoutpannen alhier behoorlijk geexploiteerd? In enkele gevallen, ja.-

Het onderwijzend personeel alhier geniet op het oogenblik drie weken van een wel verdiende vacantie. Het is onlangs zeer versterkt met Mejuffrouw Slothouwer en Mevrouw Rouveroy, die een paar weken geleden gearriveerd zijn. Mogen hun arbeid alhier met succes bekroond worden. Wij roepen hun een hartelijk welkom toe.

Door hunne vriendelijkheid en welbespraaktheid, hebben ze een zéér aangenamen indruk op de menschen alhier gemaakt. Mogen zij zoo voortgaan?

De Hoogeerw Pater Martin Luyckx, Vicaris Provinciaal en de Hoog Eerw Pater Magister Bernardus Dominicus van Breda hebben twee weken op deze eilanden doorgebracht, St. Barths en Saba bezocht, en gaan met deze gelegenheid van de "Estelle" naar Curaçao terug.

St Eustatius, 29 Dec. 21.

De Rechter is hier een week overgeweest en de zaak, waarover in vorige correspondentie, kon nog niet worden afgehandeld. De dief zit gevangen zonder iets te bekennen. In Januari komt de Rechter terug. De gestolen goederen liggen renteloos onder zegel achter slot.

De beheerder der Sisalonderneming, de Heer Campbell, heeft telegrafisch bevel gekregen namens de aandeelhouders de onderneming stop te zetten. Ruim honderdtwintig mannen worden daardoor werkeloos. Die van St. Kitts zijn dezelfde week met de *Virginia* naar hun eiland getransporteerd, en met de *Estelle* gaan ruim 20 Curaçaonaars terug.

De Arubianen blijven nog een maand, daar zij nogal geld in den grond hebben gestoken.

Met de volgende „Estelle" is het hun beurt.

Financiëel is de mislukking der Cultuuronderneming een slag.

Thans worden de ontslagenen bezig gehouden met het herstellen der wegen.

Ruim 70 Statianen waren werkzaam op de factory. Het land is vruchtbaar, er valt voldoende regen om met succes jams, maïs en groenten te planten, maar één omstandigheid verlamt alle initiatief.

Al het volk woont in de stad, zoodat des avonds en des nachts de bouwlanden onbewaakt worden achtergelaten. Een gevolg hiervan? Voortdurend wordt er gestolen! Een geheel land met TE jonge aardappelen wordt moedwillig gerooid om er een paar volwassen vruchten van te stelen.

Ook in 't kantoor der Company is weer ingebroken. Maar ook ditmaal was de brandkast tegen het geweld der dieven bestand.

De dief, die achter slot en grendel zit, schijnt dus niet de eenige geldzoeker.

Voor 'n najaarsmaand is het weer buitengewoon heet, Er heerscht totale windstilte. De *Virginia* dobbert al drie dagen tusschen St. Eustatius en Saba.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie:

In uw blad van 14 Januari j.l. las ik een artikel onderteekend: *„Een der zondaars met den roeper"*, waarin de schrijver te kennen wil geven, dat mijn verhaaltje een GROVE LEUGEN is.

Geachte onbekende schrijver, iemand, die een voluit onderteekend stuk beleedigend aanvalt, mag zich niet verschuilen onder een pseudoniem.

Indien u mijn artikel grondig gelezen had, zou u gezien hebben, dat ik gezegd heb: „leden van Les Etrangers en de hun gezinden" en dat ik geen verschil gemaakt heb tusschen Curaçaoenaars en vreemdelingen.

Immers die Curaçoenaar, die jouwend door den roeper riep, was die lid van Les Etrangers? Of was hij het soms niet?

Is het verder ook niet waar, dat er toen van de roepers gebruik werd gemaakt om niet één maar DRIE spelers van Sparta uit te jouwen?

De drie Sparta-spelers Domacasse, Haseth en Evertsz werden zeer duidelijk uitgejouwd bij iedere mistrap die ze deden.

Geachte schrijver, u zegt, dat van de roepers gebruik werd gemaakt om de kameraden, en bij goeie beurten ook de tegenpartij toe te juichen.

Ik wil den schrijver verzekeren, dat dit onjuist is, daar ik zeer duidelijk gezien en gehoord heb, dat van de roepers gebruik werd gemaakt, om de kameraden toe te juichen, zeker! maar ook om de Spartanen uit te jouwen.

Schrijver heeft toch wel opgemerkt dat er op het moment dat „Les Etrangers" het eerste punt wisten te maken, geschreeuwd en toegejuicht werd, en dat een paar minuten later, toen Sparta het spel wist te veranderen met een gelijkmaker, alles doodstil bleef bij de roepers.

Bovendien, toen Sparta het tweede punt maakte, verdwenen zelfs al de roepers en een doodsche stilte heerschte onder de „zondaars met de roepers."

Indien de roepers dan meegebracht werden om *vriend* en *vijand* aan te moedigen, was het zeker een vergissing de roepers neer te leggen, omdat „Sparta" toen boven stond in doelpunten.

Ik apprecieer ten zeerste, dat de Heeren het publiek op de hoogte willen brengen van de houding van 't publiek in Amsterdam, en den Haag, maar toevallig is het niet andersom gebeurd.

Inzender woont misschien nog slechts korten tijd op Curaçao, anders zou hij zeker weten, dat vóór dien tijd het schreeuwen en uitjouwen door het Curaçaosche publiek iets onbekends was.

Wel werd vroeger geschreeuwd, maar om de spelers aan te moedigen en toe te juichen en dat hebben wij van de Militairen en de Marine geleerd, maar *uitjouwen*, van de Heeren van „Les Etrangers."

Dat is beslist!!

Wat betreft de beschaafdheid en de sportiviteit van het spel van Les Etrangers, daar wil ik niets op afdingen; elke lof is zeer zeker welverdiend; dat zal niemand ontkennen. Maar schrijver geeft toch zeker wel toe, dat de hun gezinden verkeerd hebben gedaan.

Alvorens te eindigen wil ik den schrijver verzoeken iemand niet zoo gauw voor een leugenaar uit te maken, terwijl de zuivere waarheid gezegd werd.

Wie heeft er nu staan maffen??

Nu deze zaak genoeg weerlegd is, kan ik gerust roepen: Hulde aan de Militairen en de Marine! Ze hebben het publiek op den rechten weg geleid.

U, meneer de Redacteur, dank ik voor de verleende plaatsruimte.

Hernández.

Hiermede sluiten we het debat.

Redactie.

---

altijd dorstigen papajen, annanassen, cocos, pisangs, maïs en druivenwingerd. Hoogst practisch worden deze tanks ook benuttigd als zwembassin voor de jongens, die 't allen roerend eens waren, met mijn tweede princiep „om gezond te blijven moet je veel baden".

Van verdrinken is er geen sprake, heelemaal niet.

Als kleine guit er met 'n vaartje in duikelt, dan wordt er angstvallig voor gezorgd, dat 't waterniveau niet hooger reikt, dan zijn glimmende schoudertjes.

Had zelf reuzentrek in 'n frisschen dip, maar daar 't al danig begon te donkeren speende ik mij van dat kopje-onder-genot, en nu ging 't gedecideerd met kuiten vol prikkels op stap, terug naar 't witte huis hoog boven op den steilen berg.

Was verrukt over resultaten van 't landbouwbedrijf, uitgestrektheid van *gecultiveerde* gronden viel me echter tegen. Als ik 'n idee lanceeren mag, dan zou ik ná tijd en wijle, die nu braak liggende bunders plantagegrond eerst flink schoonmaken en dan onder handen nemen met de gouvernementsmotorploeg. En weet u wat ik er planten zou? Katoen niets als katoen, cotton-gin kost 'n schijntje, en met 'n beetje good luck, zullen die gronden 't eerste jaar al honderdvoud opbrengen, wat ze aan cultivatie hebben gekost.

Toen we puffend boven waren, nog eventjes uitgeblazen op pleintje van fratershuis, 't vroegere plantage huis.

Heusch niet noodig in je verlofjaartje naar Zwitserland te reizen, 't is hier minstens even mooi.

Wat feeëriek uitzicht, vooral nu, nà die wekenlang neerklaterende hemeldouches.

Badend in 't tintelend tropisch zonlicht, zie je al de pracht van berg en bosch en zee, meer blij-distinct, maar overgoten door 't opaal maangeglans, maakt 't je stil, pensief, door de etherische poësie die er schuilt in dat wazig fantastisch landschap.

***

Dat 't Scherpenheuvelsche „Weeshuis- tucht en ambachtschool" 'n schitterende toekomst te gemoet gaat, daar ben ik zeker van.

Waaraan is hier op Curaçao meer behoefte, vooral op de Isla bij de Bataafsche en op Sta. Barbara, dan aan disciplinaire opgevoede flink onderlegde ambachtslui?

Van goeie degelijke vaklui, die zelfstandig goed werk kunnen leveren, zijn we, helaas, zoo karig bedeeld.

Broddelaars, knoeiers, knutselaars op allerlei gebied, die zich zelf, God betere 't, als „baas" betitelen, hebben we bij de vleet, maar 't werk wat ze je leveren is er ook na, 'n zootje!

Ieder onbevooroordeelde met ruimen blik, moet kunnen zien en voelen, dat vooral Scherpenheuvelsche ambachtschool langs geleidelijken weg, 'n heele omkeer in dien onhoudbaren toestand brengen zal.

Die jongens, gewend aan discipline, hebben hun vak tot in de uiterste finesses door en door geleerd. In 't volle leven gekomen zullen ze zich met animo aan 't vak zetten, nu ze zien hoe hun degelijke arbeid door 'n ieder wordt geapprecieerd. En vergeet ook niet 't groote voordeel voor de toekomst, jongeren door hun opgeleid, zullen dienzelfden weg opgaan, en zoo mettertijd Curaçao voorzien van 'n machtig corps van nijvere, gedrilde, ervaren vaklui, geheel op de hoogte van de eischen des tijds waarin ze leven.

Doch er is meer.

Hebben onze Curaçaosche jongelui lagere school doorloopen, zijn ze afgestudeerd, dan zijn ze zoo goed als geheel op zich zelf aangewezen, en daar kunnen de meesten niet tegen.

'n Groot percentage blijft goddank, ondanks alle verleiding en spot, trouw aan 't geloof hunner jeugd, en worden later 'n steun voor familie, kerk en maatschappij, maar 'n grooter percentage, helaas, gaat in korten tijd geheel, moreel en physiek, ten onder.

Jongens, waarop de zich uitsloovende onderwijzers al hun hoop hadden gebouwd op maatschappelijk en sociaal en godsdienstig gebied, worden al te vaak in die maalstroom van zedeloosheid en lasterende godsdiensthaat meegesleept, en ziet men met bloedend hart, al heel gauw vervagen tot futlooze zwakkelingen.

Kijk ze maar 's in de oogen. Aankijken met open franken blik durven en kunnen ze niet meer, en als hun oud-leermeester, waaraan ze alles te danken hebben, in 't zicht komt, dan slaan ze gauw 'n steegje in, want groeten! dat nooit!! wat zouden hun vrienden wel zeggen?

Als je door straten en vooral straatjes van Willemstad beent, dan ontmoet je die in-triesten vooze typen overal.

En die niksnutters, zonder 'n greintje pluck, loopen den godsganschelijken dag te paradeeren latest fashion uitgedost, met boorden als manchetten, riemen als zwemgordels, en lichtbruine krakende schoenen, en al die luxe niet zelf verdiend door eerlijken arbeid, maar al te dikwijls betaald door 't onvermoeid hoedenvlechten van domme moeders en onder de plak zittende zussen.

Hun handjes vuilmaken bij 't pootig aanpakken van smidshamer of schaaf of verfkwast, neen, dát niet, wel willen ze nu en dan 's klerkje spelen, maar volleerd zijn ze in 't cigaretten rooken en schuiding trekken in hun gepommadeerd wollig haar, volleerd ook in 't vuig bedrijf arme té goedgeloovige onnoozelen te verleiden. God alleen weet hoeveel knappe onschuldige buitenmeisjes uit onze buiten districten, door armoede gedwongen in de stad te gaan dienen, aan die ellendelingen hun schande te wijten hebben.

Overdreven? Neen heusch niet, geloof me intreurig is die funeste wantoestand. Maar nu daagt er voor mij toch 'n schijntje van hoop, en wel dat door 't aanstekelijk voorbeeld van die goed-onderlegde princiep-vaste door en door roomsche huisgezinnen vormende oud-scherpenheuvel-leerlingen, langzamerhand 'n beetje orde komen maken in die chaos van 't nog veel te groot percentage van bandlooze, plucklooze, zedelooze, futlooze, gedegenereerde typen, 't mij zoo dierbaar Curaçao geheel onwaardig.

En nu schei ik er uit, 't is welletjes!

Neen, 't is minnetjes, criticaster's stem ter zijde.

't Kan zijn, maar „if we waited till we could do things perfectly, nothing would be done" zegt de groote Kardinaal Newman, en daar ben ik 't volkomen mee eens.

Scherpenheuvel, dat mij dierbaar geworden is, adieu!

Uw arbeid, mijn arbeid, zoo vaak gehoond en miskend, loopt paralel.

Laat in dagen van mistroostigheid, Guido Gezelle's woorden ons sterken:

Met 't Kruis in top,
zoo varen wij
door 't wereldtij,
ten hoogen Hemel op."

Dixi. JAN PAUL.

San Willibrordo 15 Januari 1922.

Berichten uit de Kolonie.

Voor de afgedwaalden.

Z. H. de Paus heeft in alle kerken en kapellen van geheel de wereld openbare gebeden uitgeschreven voor de bekeering onzer afgedwaalde broeders. Deze gebeden zijn begonnen Woensdag 18 Januari, de Stichting van Petrus' Stoel te Rome en zullen eindigen Woensdag 25 Januari St. Paulus' Bekeering.

Hopen we, dat ook onder ons de genade Gods menig wijfelend hart moge treffen, opdat het spoedig worde één Schaapstal en één Herder.

C. R. K. Volksbond.

De Curaçaosche Roomsch Katholieke Volksbond herdacht gisteren het eerste jaar van zijn bestaan. Des morgens 5 uur droeg de Geestelijke Adviseur de Zeereerw. Pater I. VERRIET in de Cathedraal een H. Mis van dankbaarheid op. Des avonds 8 uur was het feestvergadering in de groote zaal van San Mateo. Toen de honderden Katholieke Mannen gezeten waren kwam Mgr. VUYLSTEKE en Pater Provinciaal aan het hoofd der talrijke Geestelijkheid het feestlokaal binnen. Op het podium prijkte de buste van H. M. de Koningin, met het Vaandel der Vereeniging.

Onder de tonen van het *Wilhelmus* door de Militaire Kapel aangeheven, deed vervolgens Zijne Excellentie Mr M. J. L. BRANTJES, Gouverneur van Curaçao, begeleid door zijn Militairen Adjudant, Luitenant VAN EIJK VAN VOORTHUYSEN, en de ontvangstcommisssie, zijne feestelijke intrede in den Bond.

De Heer J. SPROCKEL, Algemeene Voorzitter heette Zijne Excellentie, Monseigneur, de Paters en Leden hartelijk welkom, waarna de Kapel weer een mooi muziekstuk ten beste gaf. Daarna las de Secretaris de Notulen voor en bracht het Eerste Jaarverslag uit. De Algemeene Penningmeester gaf rekening en verantwoording, de nieuwe Bestuursleden werden geïnstalleerd. De Muziek bewaarde bij dit alles den feesttoon.

Daarna werd het Besluit voorgelezen, waarbij de Curaçaosche Roomsch Katholieke Volksbond tot Beschermheer benoemde Zijne Excellentie, Mr. BRANTJES, welk Beschermheerschap den Gouverneur vervolgens door den Geestelijken Adviseur werd aangeboden. Z. E. sprak zeer waardeerende woorden en verklaarde het Beschermheerschap gaarne te aanvaarden.

De eerewijn werd rondgediend.

Het Wien Neerlandsch Bloed drukte uit, hoe het de bedoeling is van den Bond trouw te staan en pal rond troon en altaar, wat nog nader verklaard werd in een opwekkend woord van Pater VERRIET, den Geestelijken Adviseur.

Na de feestklanken van de Militaire Kapel nam Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE het woord om op de bekende kernachtige, hartelijke wijze ZIJN BOND toe te spreken.

Met volle borst zong geheel de Vergadering het Bondslied. De Adviseur sprak nog een laatste woord tot slot, waarna Z. Excellentie, Monseigneur, de Geestelijkheid onder het Wilhelmus de Vergadering verlieten.

De Curaçaosche Roomsch Katholieke Volksbond heeft flink wortel geschoten onder ons volk. Hij bestaat en vertoont alle teekenen van een krachtig, groeiend leven. Ad multos annos.

Huisvlijt.

Deze bloeiende Vereeniging werkt met buitengewoon succes. Spoedig hopen wij het nieuwe Jaarverslag te publiceeren, maar reeds nu kunnen we wijzen op het mooie feit, dat de Vereeniging aan hare medewerksters fl. 600.— kan uitdeelen als aandeel in de winst. Dat is een duidelijk bewijs, dat er flink verkocht werd en goede winsten werden behaald.

Brandpiket.

Gisterenmorgen hebben de soldaten, de brandbrigade, weer de nieuwe spuiten geprobeerd. Het ging best. De flinke stralen spoten tot boven het Gouvernementshuis uit.

Een geregeld nakijken van spuiten en slangen waarborgt ons, dat deze dure spuiten bij brandgevaar ook werkelijk dienst zullen doen.

Dood gevonden.

Woensdagmorgen heel vroeg ging MARTINUS ALEXANDER, de eigenaar en bewoner van Maria Scarbai, uit zijn woning naar buiten, en keerde maar niet terug. Zijn familie ging toen eens kijken waar hij bleef, en vonden hem op eenigen afstand van zijn huis dood op den weg liggen. Een hartkwaal had een einde aan zijn leven gemaakt.

Gedecoreerd.

Het Gouvernement van Venezuela heeft ook nog begiftigd met het Borst beeld van den Bevrijder, Simon Bolivar-orde, de Heeren HENRY PERRET GENTIL, HORACIO LEYBA, Luitenant M. A. EVERS, en Luitenant ISAAC H. CAPRILES, de twee laatsten als adjudanten van Gouverneur HELFRICH tijdens diens bezoek aan Caracas, en verder de Heeren C. H. JONCHEER Wz en EMILIO MADURO.

Onze gelukwenschen.

Red „D".

In dank ontvangen een nieuwe tijdtafel der Red „D" booten.

A. N. V.

De Groep *Nederlandsche Antillen* houdt hedenavond in het Kransgebouw een Tooneelwedstrijd voor schoolleerlingen. Geeft muziek, zang, en voordracht, en biedt verder den Leden een prettig avondje. Een groote opkomst is ten zeerste gewenscht om het succes beter te verzekeren.

Voetbalwedstrijd.

Zaterdag 14 tusschen Volharding en Juliana I.

Juliana gewonnen met 2-1.

Zondag 15 tusschen Juliana II en Leonidas II op Mundo Nobo. Toestand 0-0.

Zondag 15 terrein Isla tusschen Les-Etrangers en Leonidas I beiden hebben zeer mooi gespeeld. Bij het einde van het spel wist G. Vos een punt te maken voor Leonidas die de wedstrijd heeft gewonnen met 1-0.

Zaterdag 14 had plaats een vriendschappelijk match tusschen het elftal New-port en Sparta II op het terein te New-port.

Sparta II gewonnen met 4-1.

Officieele berichten.

Aan den schrijver op het Departement van Openbare Werken A. van der Gen is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Mevr. E Hassell is op haar verzoek eervol ontheven van de waarneming van het ambt van postbeambte te St. Johns op Saba, en Mej. S. L. Leceroch is als zoodanig aangesteld.

Aan den Gezaghebber van Aruba J. F. Quast is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den bode van den Gezaghebber op Bonaire L. Vegt is veertien dagen verlof verleend, en J. Nicolaas is met die werkzaamheden belast.

Aan den kommies der belastingen, tevens loods op Bonaire J. Newton is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Verbinding met Bovenwinden.

De 1e klas passagiers mogen krachtens Ministerieële Beschikking de reis naar de Bovenwindsche Eilanden per **stoomgelegenheid maken via Trinidad, Barbados, en St. Kitts en dan per zeilboot.**

De Hoogeerw Pater Provinciaal en Pater Vicaris hebben toevallig een kortere en goedkoopere verbinding ontdekt.

Van hier met Red „D" naar Portorico. Van Portorico is er iederen Vrijdag gelegenheid om met de stoomboot MARINA naar St. Thomas te gaan, waar de *Estelle* of de *Virginia* heen kan gaan, om de Gouvernementspassagiers op te pikken. De reisonkosten bedragen niet meer dan fl. 100— Hier komen bij verblijfkosten op Portorico en St. Thomas. Maar, als er Gouvernementspassagiers zijn, kan Estelle of Virginia daar rekening mee houden.

Op die manier is men binnen een week van Curaçao op een der Bovenwindsche eilanden.

Phosphaat.

Het Zweedsche stoomschip *Torild*, groot netto 1947 M3, gezagvoerder Alfred Cronberg, komende van Rotterdam is den 31n December 1921 te Newport aangekomen, heeft aldaar 1.432.560 Kg. phosphorzure kalk ingenomen, en is den 14n Januari na in de stad te hebben gebunkerd, met bestemming naar Malmo vertrokken.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Aangeteekende stukken. Paulina de Windt, P. Bus, Paulina Overman, Francinet Pasqual, Lucia Verhelst, H. Hetzel, Amelia Evertsz.

Gewone stukken:

Blanca C. de Rolando, Virginia Joems L. Vervuurt, Laurena Carlota Maria, Eligio Maduro, Modesta Nabe, Mauricio Janga, Paulina Regales, H. J. Oostburg, A. Nancy, S. Lansberg, Eduardo Coffie, Mario S., Pedro Jacobina Martinus Florence, Max Graber, 2 Cristina de Murzi, Maud Thompson, Mathilde Guanda, Ihay German, Graciela D. de Rivas, Bartolomé Escandon G., Antonio Perez, G. A. Gloutier, Cecilia Urdaneta de Romero, Manuel Gonzales, (2) Adeliada Piosono, Albert Room, S. S. Evertsz, Maria Moliner, Luisa M. Janga, Getruida Martis, zonder adres F. Gouvernante.

Met port bezwaarde stukken:

David Capriles, Compañia Transatlantica, Antonio Guzman, Francisco Vos.

Katholieke beweging in de Anglikaansche Kerk.

„Het spijt me het te moeten zeggen, maar het heeft niets uitgehaald". Dit is de klacht van den Protestantschen Bisschop van London, die een van zijn pastoors had aangeraden zich te houden aan de gebruiken van de Anglikaansche kerk.

Er was een klacht ingekomen bij den bisschop, dat in de Protestantsche kerk „St. Savior" te Hoxton, „de Mis" geregeld in 't Latijn gezongen en gezegd wordt en feitelijk, ook in de bedoeling van den celebrant, een Roomsch-Katholieke dienst wordt gehouden in een gebouw dat behoort aan de Kerk van Engeland."

Het is niet pleizierig voor dien bisschop zulke klachten te ontvangen, maar het is nog onpleizieriger er niets aan te kunnen doen. Maar hoe kan er ook „persoonlijke vrijheid van meening" bestaan met „éénvormigheid" in dezelfde kerk.

Het trekt de aandacht, hoe de aanklagers spreken van Anglikaansche „Mis", die feitelijk een „Roomsch-Katholieke dienst" is.

Bestrijding Vrouwenhandel.

Aan de Fransche Regeering is medegedeeld, dat Nederland voor Suriname en Curaçao toetreedt tot het op 4 Mei 1910 te Parijs gesloten internationaal verdrag tot bestrijding van den handel in vrouwen (Stbl. 1912 no. 355).

Waardeerende woorden.

Hoe de ware protestanten de bekeering van een ongeloovige tot de Katholieke Kerk opvatten, kan blijken uit volgend eerlijk stukje van „Uitijk" in het antirev. "Friesch Dagblad".

„Een anti-papist begrijpt dit niet; En een bekrompen ziel verstaat het niet.

Ik heb mij hartelijk verheugd, toen ik las dat de bekende Frederik van Eeden, de schrijver van de „Kleine Johannes" op Tweeden Kerstdag D. V. in de Roomsch-Katholieke kerk zal worden gedoopt.

Och, ik wil eerlijk zijn.—

Als ik gelezen had dat hij dien dag openbaarlijk in 't midden der gemeente professie zoude doen van de gereformeerde leer, ik kom er rond voor uit: mijn blijdschap zou nog veel grooter zijn geweest, aangezien het gereformeerde hem dan toch veel nader is dan de katholieke rok....

Als ieder wel begrijpen zal!

Maar ik bezie de zaak ook zóó:

De man, die veel ideeën heeft gekoesterd en verbreid; die 't communisme in practijk zocht te brengen: die pantheïstisch de wereld bezag; die den mensch ten troon zette nog bóven der christenen „God": die zijn eigen credo ontwierp, dat naar den mensch is en onze christelijke leer-der-zaligheid achtte van nul en geener waarde te zijn;

Die zal thans beleiden:

„Ik geloof in God den Vader, den Almachtige Schepper des hemels en der aarde; en in Jezus Christus, Zijn eeniggeboren Zoon".

Die zal worden gedoopt:

„In den Naam ders Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

En de man, die zoovele jaren lang, zijn goed en des menschen heil in dit leven zoch; er voor leed en streed om het te bereiken en van de kusten der Eeuwigheid zelfs de flauwste omtrekken niet ontwaren kon, —

Die, állereerst wakker geschud door zijn zoons Pauls heengaan, dat hij voor zijn verbaasde oogen niet als een wegsterven, maar als een „ontwaken" zag.

Die zal nu belijden:

„Ik geloof de vergeving der zonden; de wederopstanding des vleesches en een eeuwig leven!"

Zie, dáárover, al geschiedt het dan ook in de Roomsch-Katholieke Kerk en al had ik den man nóg veel liever als geesteszoon van Calvijn begroet: Dáárover verblijd ik mij tóch."

Wegaanleg.

De Fransche regeering is met buitengewone energie bezig om de gewonen spoordienst meer en meer door auto en trukdienst te vervangen De wegen leenen zich in 't algemeen daartoe, wijl ze breed zijn en op vasten grondslag rusten, terwijl ze zich vaak in de dorpen nog verbreeden, inplaats van daar, zooals in Nederland, smaller te zijn.

De beste en duurzaamste bestrating voor autoverkeer blijkt macadam, goed ingewalst en daarna dik geteerd, te wezen. DEZE HEBBEN BIJNA GEEN ONDERHOUD NOODIG.

Ook bestaan er op drukke trajecten reeds asfaltbanen van tientallen kilometer lengte.

Zoo is Frankrijk bezig, zich aan den nieuwen tijd aan te passen en andere landen zullen spoedig volgen. De eeuw van den spoorweg is hier voorbij te gaan.

Het communisme in Europa.

De te Moskou verschijnde (Prawda) heeft volgens een Reuter-telegram uit Riga een berekening gemaakt van de communitische (gelederen) in Europa.

Bij de communistische internationale zijn aangesloten 51 partijen met te zamen 2.800.000. leden. Daaronder neemt Rusland de eerste plaats in (een half millioen). Duitschland en Tsjecho-Slowakije met elk 360.000, neemen de tweede plaats in. Daarna komt Frankrijk met 130.000, Noorwegen met 67.000 en Italië met 70.000

De communistische jeugd-internationale telt 800.000 leden. Het blavoegt er aan toe, dat de communistische internationale 351 tijdschriften uitgeeft.

De vermindering van het aantal Ambtenaren in Frankrijk.

In aansluiting met ons vorig bericht omtrent bezuiniging in Frankrijk, plaatsen wij nog het volgende bericht, waaruit blijkt, dat de jongste vermindering met 50.000 niet de eerste was en door meerdere zal worden gevolgd.

Ondanks de vermindering met 42.000 ambtenaren, door de regeering bij de begrooting voor 1922 voorgesteld, blijven er nog 147 000 ambtenaren meer dan in 1914 over. De commissie voor de financiën was van meening, dat er een nieuwe poging moest worden gedaan en heeft met algemeene stemmen een amendement-Dariac aangenomen, behelzende, dat in drie jaar tijds het aantal ambtenaren van 1914 moet zijn bereikt, zoodat zij voor 1922 een nieuwe vermindering vraagt met 50.000 ambtenaren.

Een maçonniek verbod.

Als geheim genootschap houdt de Vrijmetselarij haar dokumenten, vakgeschriften, enz. voor de buitenwereld verborgen. En terwijl bijna iedere geestes-richting, hoe klein ook het aantal aanhangers zij, haar eigen openbaar orgaan heeft, is er geen enkel officieel maçonniek dag of weekblad bekend, waarin de denkbeelden der Vrijmetselarij worden voorgestaan. Daarvoor bedient de Orde zich van een aantal vrijzinnige bladen, bij het publiek als loge-bladen bekend, zooals bij ons „De Telegraaf" en de „N. R. Ct." onder meer. Maar openlijk en officieel zal men er nooit iets van de „Broeders" vernemen, terwijl in het buitenland dit wél voorkomt, zooals in de „Hamburger Nachrichten", "The Times", "The Daily Mail", enz. In laatstgenoemd dagblad van 10 Sept. 1.1, kon men b. v. een vetgedrukte „Warning to Masons" lezen. In die Waarschuwing voor Vrijmetselaars werd den „Broeders" nog eens op het hart gedrukt, om zich niet te verbinden met weliswaar maçonni, seerende genootschappen (waarschijnlijk Odd-Fellows, Druids, Foresters-Goede Tempeliers, e. d.) maar die niet officieel geconstitueerd en erkend zijn door de Groot-Loge. Vermoedelijk werd dit verbod uitgevaardigd uit vrees, dat maçonnieke orthodoxie of lidmaatschap in 't gedrang kan komen, voor „Broeders", die zich met kettersche Maçons te nauw verbinden. Van haar standpunt heeft de Groot-Loge groot gelijk. Jammer, dat de R. K. Kerk in overeenkomstige gevallen dan „sectarisch" heet. Verder wordt den „Broeders" verboden, deel te nemen aan pseudo-maçonnieke plechtigheden, d. w. z. degene, die niet officieël door de Groot-Loge zijn goedgekeurd; — waarin ze alweer gelijk heeft, al zouden die plechtigheden, hoe „spurrious" ook, meer overeenkomen met den smaak en de rede der menschen. Ten slotte, het gewichtigste, de „Broeders" mogen in geen geval iets van loge-zaken mededeelen, natuurlijk aan Profanen, maar evenmin aan alle niet-loge-leden, al was hij overigens tienmaal Maçon. Want, zoo denkt de Vrijmetselarij terecht: Geheim verloren, al verloren.

Het geheim is de groote aantrekkingskracht. Jammer, dat hier op Curaçao niets geheim blijft. Ook niet wat de Maçons bedisselen.

Nederlandsch Verbond.

Het volledig programma voor de feestavond van

Zaterdag 21 Januari

bevat — behalve de *Tooneelwedstrijd tusschen leerlingen der "Wilhelminaschool" en der "Hendrikschool"* — muziek en zangnummers, en gymnastische passen voor meisjes.

Dit volledig programma is tegelijk toegangs-bewijs en wordt gezonden aan de leden, de medewerkers, de deelnemende leerlingen en hun Ouders en de leerlingen der „Wilhelminaschool" en der „Hendrikschool" boven de 6e. klasse.

Voor niet-leden is dit programma verkrijgbaar voor **f 1,50** 's avonds aan de zaal.

POSTWEZEN.

Hei tarief verleden week door ons gepubliceerd, is alleszins betrouwbaar. Ten bewijze volge hier een kleine aanvulling van ondergeschikt belang.

Door een kleine vergissing is er een foutje geslopen in ons overzicht van de vorige week. Onder I. **Porto voor Brieven** etc. A. *Binnenlandsch Postverkeer* op het einde (juist vóór B. *Zeepost)* moeten de woorden „dubbel aangeteekend bericht van ontvangst 25 cent" worden doorgehaald.

Verder heeft een nieuw P. B., dat ons nog niet ten dienste stond, de volgende verandering gebracht: in hetzelfde vak I. A. 4. *Akten en geschreven bescheiden* moet staan: „voor elke 50 gram of gedeelte daarvan 1½ cent met een minimum porto van **7½** cent, (niet: **10** cent.)

Tevens werd ons van bevoegde zijde verzocht nog de volgende aanvullingen op te nemen. Onder I. A. (Binn. p.) 1. *Brieven* is na den zin: „Zij mogen niet méér wegen" etc. aan te vullen: „Rolvorm is toegelaten, lengte hoogstens 75 cM. middellijn hoogstens 10 cM."

Onder I. A. 2. *Briefkaarten ;* na den zin: „Grootste afmeting" etc. bij te schrijven: „kleinste: 10 cM lengte en 7 cM. breedte."

Bij III. **Postpakketten.** C. *Naar het overige Buitenland* onder 4. Duitschland; achter dit woord „Duitschland" tusschen haakjes te schrijven: „rechtstreeks" en daaronder „(via Amsterdam) f 1,67⁵ en f 2,32⁵." Dit zijn n.l. de prijzen voor dezelfde gewichtsverhoudingen: tot en met 1 KG en: boven 1 tot en met 5 KG.

Posterijen.

Onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Aangeteekende stukken: W. B. Smith, Poulina Overman, J. & D. Jesurun, Pater B. D. Van Breda.

Gewone stukken: Aubry Taylor (2), Clarita Cusman, Lizzie Johnson, A. Henriquez, J. H. M. v. Leeuwaarde, Picon Larez, José Antonio Ganáler, Max Graber, (2), Johan Holander, Helena Cars, Manuel Cargas. Wilhelmina van Amersvoort, Pietje Schotborgh, M. Gouvernanten, W. Wang Kaney Tat, D. W. Intyn,

Officieele Berichten.

van vorige week.

Aan Mej. A. E. de Haseth, tijd. 2e klerk ten kantore van den Inspecteur van het onderwijs, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den opsteller bij den post voor D. T. alhier M. Rosema is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

De infanterist W. B. de Vries is bij de politie werkzaam gesteld als agent 2e klasse en D. O. Felipa is benoemd tot tijd. agent van politie 2e klasse.

Aan den agent van politie 2e klasse C. H. Cannister is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den klerk enz. op Saba F. A. Simmons is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend; de ontvanger W. F. M. Lampe is tijdelijk belast met de functien van notaris en hypotheekbewaarder.

Aan Mej. M. Arrindell, hulponderwijzeres op St. Martin N. G. is tot herstel van gezondheid, eerst twee weken, en later een maand verlof verleend.

De officier van gezondheid 2e klasse, chef van den militairen geneeskundigen dienst alhier M. C. Goedhart is tijdelijk belast met den dienst van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst; de gouvernements-geneeskundige W. H. Winkel is eervol ontheven van de functien van Directeur en belast met de armenpraktijk in het stadsdistrict beoosten de haven en een gedeelte van het 2e district; de gouvernements-geneeskundige J. de J. Arends is eervol ontheven van de waarneming der armenpraktijk in het stadsdistrict, en opgedragen met de armenpraktijk in het 4e en 5e district.

BUITENLAND.

Ierland Vrijstaat.

De zitting van het Britsche parlement van 14 Dec. ll. zal de kortste in de analen van Engeland worden, daar zij alleen aan de behandeling van het Iersche verdrag gewijd is. De opening van den zitting was gekenmerkt door een indrukwekkend militair vertoon en de plechtigheid werd bijgewoond door een groote menigte menschen in weer wil van het gure, mistige weer. Opmerkelijk was het feit dat zich onder de brigade, die belast was met het afzetten der straten voor den stoet, ook een Iersch bataljon bevond. De koning was vergezeld door de koningin en prinses Mary.

De koninklijke koets werd levendig toegejuicht. De Privy council was te voren bijeengekomen. om de openingsspeech van den koning voor de plechtige zitting van het parlement goed te keuren. De speech werd Maandag door den Ministers in het kabinet goedgekeurd en is zeer kort. Na eene uiteenzetting van de reden, waarom het parlement op dezen ongewonen tijd is bijeengeroepen, wordt in de rede gezegd, dat de vergadering zich met geen ander onderwerp zou hebben bezig te houden. Daarna ging de koning voort: met innige vreugde heb ik kennis genomen van de overeenkomst, die na maandenlange onderhandelingen gesloten is. Daar het welzijn niet alleen van Ierland, maar van het Iersche en het Britsche ras over de geheele wereld mij zeer ter harte gaat, spreek ik den ernstigen wensch uit, dat door de termen van de overeenkomst, die thans aan het parlement worden voorgelegd, een einde gemaakt zal worden aan den eeuwenlangen strijd en dat Ierland als een vrij deelhebber in het gemeenebest der naties, die te zamen het Britsche Rijk vormen, de vervulling van zijn nationale idealen zal aanschouwen.

De premier nam het woord onder luide toejuichen. In Engeland in de Dominions, bij onze bondgenooten en over de geheele beschaafde wereld was dit verdrag niet alleen met voldoening maar met dankbaarheid en hoop ontvangen. Deze overeenkomst zou niet tot stand zijn gekomen wanneer er niet de meest volkomen samenwerking had bestaan tusschen alle leden der Britsche delegatie. Aan den anderen kant had de Iersche delegatie het schema waarbij Ierland tot den rang van zelfbesturend gewest in de omlijsting van het Britsche wereldrijk werd verheven en waarbij Ierland een vrijstaat werd, die echter aan de kroon verbonden bleef, goedgekeurd.

Ierland zou volgens dit nieuwe plan het bestuur krijgen over hun eigen binnenlandsche aangelegenheden, zonder eenige bemoeiing door een ander deel van het Rijk. Ierland zou alle rechten, welke de deelen des Rijks genieten geheel deelen. Het overgroote gedeelte van het Engelsche volk zoo ging Lloyd George voort, voelt zich gelukkig in het bewustzijn, dat het Iersche vraagstuk, waarvoor een oplossing gevonden is, duurzaam zal blijken te zijn.

Nooit zal ik te vertrouwensvol zijn, maar ook evenmin twijfel ik aan de toekomst. Het eenigste wat wij kunnen doen, is te hopen en te verwachten dat de nieuwe overeenkomst tusschen Engeland en Ierland vruchten zal dragen in de toekomst. Ierland toch heeft zijn trouw aan de Britsche kroon beloofd, en zal alle plichten op zich nemen, welke het als lid van het Britsche rijk zijn opgelegd.

Het was echter wenschelijk, voor de belangen van het Rijk, van de wereld en van Ierland, zelf, dat er eenige beperkingen aangenomen werden ten opzichte van de gewapende macht. De regeering kon echter niet de verantwoordelijkheid op zich nemen om voor de handhaving van de orde te weigeren een bepaald getal mannen aan Ierland toe te staan, teneinde hare macht te stutten.

Wat de zeemacht betreft, had de Engelsche regeering gevoeld, dat zij aan Ierland niet in dit opzicht het recht kon toestaan, dat andere Dominions bezaten. Zij toch was van meening dat de verdediging van Ierland aan de Britsche zeemacht blijvend moest zijn opgedragen. Dit zou èn voor Ierland èn voor Engeland zelve het beste zijn. Een bindende belofte was eveneens gegeven, dat de regeering onder geen voorwaarden hare toestemming zou hechten aan voorstellen waarbij Ulster zou worden gedwongen.

Dit echter belette niet, dat de regeering pogingen in het werk stelde om Ulster te overreden van het Pan Iersche parlement deel uit te maken. De beslissing, welke de regeering hierin had genomen, was deze, dat Ulster het recht zou hebben om deel uit te maken van het Al Iersche parlement, of in den politieken toestand blijven waarin het nu verkeerde. Wenschelijk was ook, dat, wanneer Ulster besloot een afzonderlijke eenheid te blijven vormen, er een nieuwe afbakening der grenzen zal plaats moeten hebben. De definitieve organisatie van den nieuwen Ierschen staat moest nog, zeide Lloyd George, door de Iersche vertegenwoordigers zelf worden gemaakt. Wat het voorloopige bestuur betreft, was voorgesteld een provisioneele regeering te vormen, welke de meerderheid der Iersche vertegenwoordigers zou weergeven. Zoo gauw deze regeling zou worden gemaakt, zou de verantwoordelijkheid voor het bestuur van Ierland van de tegenwoordige regeering worden teruggetrokken.

De boodschap des konings welke eindelijk den vrede bracht tusschen Engeland en Ierland werd des namiddag onmiddellijk in behandeling genomen, na een inleiding van den minister-president, Lloyd George.

De premier begon met de opmerking, dat geen enkele overeenkomst tusschen twee volkeren ooit een zoo geestdriftig en zoo algemeen welkom had ondervonden als met de Iersche overeenkomst het geval was geweest. Hij zwaaide lof aan de onderhandelaars toe, zoowel van de eene als van de andere zijde. Lloyd George wees er op hoe de Iersche gedelegeerden groote offers hadden gebracht en zich daardoor aan groote gevaren hadden blootgesteld, hetgeen overduidelijk bleek uit het geschil, dat thans te Dublin woedde en Lloyd George deed een beroep op het Huis om niets te zeggen, dat hun taak zou verzwaren.

Lloyd George ging daarna over tot het geven van een overzicht van de voorwaarden der overeenkomst, waarbij hij er op wees, dat de kwestie van de trouw aan de Kroon volledig was opgelost, De Ieren hadden de trouw aan de Britsche Kroon, het lidmaatschap van het Britsche Rijk en het gemeenschappelijk burgerschap volkomen aanvaard. Lloyd George erkende, dat hij er met tegenzin in had toegestemd, Ierland de bevoegdheid te geven tariefrechten op te leggen, doch hij betoogde, dat Ierland afhankelijker was van Britannië dan Britannië van Ierland in handelszaken. Overigens gaf de overeenkomst Ierland het volledige beheer over zijn eigen binnenlandsche zaken, zonder eenige inmenging van een ander deel dés rijks. Hij beweerde, dat alle beloften met betrekking tot Ulster waren gehouden en dat een nieuwe regeling van de grenzen in het belang zou zijn van Ulster, indien het besloot een afzonderlijke eenheid te blijven vormen.

Zoodra een provinciale regeering in Zuid-Ierland zou zijn ingesteld in overeenstemming met de voorwaarden van de overeenkomst, zouden de troepen der kroon worden teruggetrokken Zich bezighoudend met de geoefende critiek, dat de overeenkomst een bukken was voor den opstand, zeide hij, dat het beste „antwoord was de indruk, dien de overeenkomst in de geheele beschaafde wereld had teweeggebracht en in het bijzonder in de Dominions. De rol, die de koning had gespeeld, had bijgedragen tot de waardigheid en den luister van de kroon, terwijl het prestige van het rijk was verhoogd door de overeenkomst, die het nieuwe kracht had verleend.

Lloyd George besloot met de bestrijding van het argument, dat de regeering onderhandelingen had gevoerd met rebellen. Hij vroeg, of er ooit aan een opstand een eind was gemaakt met vreedzame middelen en met wie de regeering dan anders had moeten onderhandelen.

In het Engelsche Hoogerhuis had het wetontwerp met meer verzet te kampen.

Lord Curzon verdedigde hier namens de regeering het ontwerp op dezelfde gronden als Lloyd George in het Lagerhuis, maar hier ontstond onmiddelijk een fel debat. Carsen de leider der Ulstermannen, noemde de nieuwe overeenkomst een gewelddaad ten opzichte van Ulster en één schande voor het Engelsche volk.

Charles Craig, de broeder van den premier van Ulster, ging nog verder en verklaarde zelfs, dat, wanneer deze overeenkomst werd geratificeerd, hij zijn eed aan de grondwet niet meer als geldig beschouwde. Men ziet, de oude generatie van de Ierenhaters is nog niet uitgestorven, maar toch gelooven wij niet, dat een meerderheid voor de verwerping hier aanwezig is.

Van misschien nog meer beteekenis voor de Iersche kwestie was de bijeenkomst van het Iersche parlement te Dublin.

Een groote menigte van toeschouwers had zich voor het parlement verzameld en het was zeker een gunstig verschijnsel, dat Collins en Griffith, die vóór de overeenkomst waren, zeer enthusiast werden toegejuicht, maar daarentegen De Valera kalm werd begroet.

De discussies in het parlement zelf waren zeer kalm. De Valera verklaarde, dat hij, zoo de gevolmachtigden den tekst van het verdrag alvorens het te teekenen aan het kabinet te Dublin hadden voorgelegd, hij er naar zou hebben gestreefd om eensgezindheid in het kabinet te verkrijgen. Michaël Collins verklaarde, dat de gevolmachtigden, toen zij het verdrag teekenden, zich er slechts toe verbonden, aan het Iersche parlement de aanneming ervan aan te bevelen. Griffith, de president der gevolmachtigden, erkende, dat er geen sprake van was, dat de gevolmachtigden de bevoegdheid hadden, het land te binden.

„De Britsche regeering moet zich tot haar parlement wenden en wij tot het onze", verklaarde Griffith. De verklaringen van Collins en Griffith schenen de Valera te bevredigen. De vergadering ging vervolgens in geheime zitting.